

NVE

nve@nve.no

Lillestrøm, 02.02.2023

Akershus Energi Varme AS

Brogata 7

2000 Lillestrøm

Tlf. 63 82 33 00

Høringsvar: Hvordan skal fjernvarmeprisen reguleres?

Vi vil med dette gi vårt innspill til NVE's høring om hvordan fjernvarmeprisen skal reguleres og kommentarer til forslaget i utredningen fra Vista Analyse.

Ekstrakt – hovedpunkter

- Vistas forslag til pristak vil få store konsekvenser for videre vekst og drift av vår fjernvarmevirksomhet.
- Vi er åpne for å se på en modell med et markedsmessig relativt pristak som også har et prisgulv, så lenge det forholder seg til reelle kostnader i markedet. En slik modell kan ta utgangspunkt i dagens prisregulering med modifiseringer med referanse til spotprisen på strøm, eller en ny modell med en varmepumpeløsning. Varmepumpeløsning må da ta hensyn til kundens reelle kostnader og systemvirkningsgrad.
- Ny regulering må åpne for avtalefrihet slik at kunde og selskap kan inngå avtaler uten at det kommer i strid med energilovens bestemmelser.
- En ny regulering gjelder kun kunder med tilknytningsplikt og som velger å bruke fjernvarme til oppvarming og tappevann.

Kort om Akershus Energi Varme

Akershus Energi Varme er det femte største fjernvarmeselskapet i Norge. Vi leverer fjernvarme i fem konsesjonsområder på Romerike. Fjernvarmen og fjernkjølingen er nesten utelukkende basert på fornybare kilder som varmegjennvinning fra lavtemperatur kilder og bioenergi. Akershus Energi Varme benytter ikke spillvarme fra avfall eller industri i vår fjernvarmeproduksjon,

Regionen Akershus Energi Varme opererer i er i sterk vekst. SSB forventer en kraftig befolkningsvekst på over 15 % i kommunene der vi har fjernvarmenett. En kraftig vekst i fjernvarmeleveransen de siste årene, og forventet videre vekst, utløser behov for store investeringer i økt produksjonskapasitet. Hoveddelen av veksten i våre områder vil komme i husholdingssegmentet og i all hovedsak i forbindelse med store leilighetsbygg. Husholdningskunder (i hovedsak boligblokker) utgjør allerede i dag nesten 50 % av salgsvolumet i vår portefølje.

Hvem skal reguleres?

Dagens regulering av fjernvarmeprisen er basert på Energiloven §5.5, som slår fast at «prisen på fjernvarme skal ikke overstige prisen for elektrisk oppvarming i vedkommende forsyningsområde».

Samtidig knytter lovteksten klageretten til Plan- og bygningslovens bestemmelser om tilknytningsplikt: "Enhver som er pålagt å tilknytte seg fjernvarmeanlegg etter Plan- og bygningsloven § 27-5, har rett til å klage til konsesjonsmyndigheten over priser og andre leveringsvilkår. Konsesjonsmyndigheten kan gi pålegg om endringer av prisen eller leveringsvilkårene for øvrig."

Det er vanskelig å forstå lovteksten annerledes enn at det kun er "kunder som er pålagt å tilknytte seg fjernvarmeanlegg" som omfattes av prisbestemmelsen, noe som også gjenspeiles i klagesaker NVE har behandlet. Akershus Energi Varme mener at prisreguleringen utelukkende kan omfatte kunder som er knyttet til fjernvarmen som følge av kommunale vedtak om tilknytningsplikt. Dette medfører at andre kunder, som ikke er pålagt tilknytningsplikt, ikke omfattes av prisreguleringen. Andre kunder som ikke er pålagt å knytte seg til, men selv har valgt fjernvarme som løsning i fri konkurranse med alternative oppvarmingsløsninger, bør dermed ikke være omfattet av en regulering.

Spisslastleveranse av fjernvarme er ikke omfattet av prisreguleringen i dagens regelverk. Viser til NVE's tolkning av dagens regelverk i svar av 30.04.21 til Agder Energi Varme.

Dagens regulering

Energiloven §5.5 bestemmelser har medført at Akershus Energi Varme har utarbeidet prismetoder for husholdning og næring som sikrer at prisen for fjernvarme ikke overstiger kundens alternative kostnad for oppvarming på strøm, slik at man skal være sikker på at selskapet overholder loven.

Lønnsomheten til AEV er lavere enn NVE's avkastningskrav for landets nettselskaper, som Norsk fjernvarme i sitt høringsvar viser til, der Thema Consulting så på gjennomsnittelig lønnsomhet for de tjue største fjernvarmeselskapene de siste ti årene.

Prisene på strøm de siste årene har vært lite forutsigbare for kunder og fjernvarmeselskapene. I 2020 var strømprisene ekstremt lave. Dette medførte at selskapet gikk med tap fordi vi må forholde oss til Energiloven om å ikke være dyrere enn strøm. I 2021 og 2022 da prisene var historisk høye, opplevde næringen å bli underlagt et strømkompensasjonsregime, hvor myndighetene, ved å bruke dagens prisregulering, fastsatte et nytt pristak for fjernvarmeprisen; kompensert strømpris. For et fjernvarmeselskap med ca. 50 % eksponering mot husholdningsmarkedet ble dermed selskapets mulighet til å hente inn igjen fortjeneste i et marked med høye priser kuttet drastisk. Dette midlertidige regimet, som skulle gjelde i noen måneder, er nå foreslått forlenget til sommeren 2024.

Vista Anlyses forslag til ny forvaltingspraksis med dagens regulering

I Vistas del én av rapporten, som vurderer metoder for beregning av maksimal pris på fjernvarmen, er det lagt til grunn en rekke forutsetninger som vi i liten grad kjenner oss igjen i. I næringsmarkedet har det i lang tid vært krav om effektavregning for næringskunder med forbruk over 100 000 kWh. For å sikre at våre fjernvarmetariffer ikke overstiger alternativet med elektrisk oppvarming har vi tilpasset vår målerinnsamling slik at det er mulig å effektavregne alle større kunder på timesavlesning. Dette gjelder da også alle større husholdingskunder med felles fjernvarmeforsyning og årlig forbruk på over 100 000 kWh. Denne gruppen utgjør over 99 % av fjernvarmesalget vårt til husholdninger. Dette er i hovedsak bygg som enten har byttet ut gamle fyrhus med fjernvarme (ikke tilknytningsplikt) eller nye bygg som har krav om energifleksibel oppvarming i tråd med byggeteknisk forskrift. For disse byggene er alternativet med elektrisitet en felles elkjel med effektavregning etter næringstariff. Vi kan ikke se at forslaget med timesavregning med effektariff slik som for næringskunder, er vurdert i Vistas rapport.

I Vistas rapport forutsettes det også at «For fjernvarme er ikke behovet for å jevne ut effektbruken like stor, da de fleste kunder har en relativt jevn effektbruk». Vår erfaring er at det er stor variasjon i effektbruken hos kundene, både over døgn og ikke minst over måneden. Høye effekttopper i fjernvarmenettet gir behov for økt kapasitet og dermed økte

investeringer til å dekke effekttoppene. Samtidig som effekttopper i fjernvarmenettet er kostbare å produsere da disse i all hovedsak vil måtte dekkes av spisslast.

Det er også uklart hvilke løsninger Vista anbefaler, og om de foreslåtte løsningene bare skal brukes der det ikke er tilstrekkelige måledata for å kunne gjøre en avregning på samme måte som for strøm.

Vistas forslag til nytt pristak : Fremtidig regulering av fjernvarmeprisen

I utredningen fra Vista Analyse er det kundens "Best Available Technology" (BAT) som trekkes fram som den foretrukne prisreferansen, i praksis er det en væske-vann-varmepumpe. Vistas regnestykke underestimerer investeringskostnadene og ser helt bort fra drifts- og vedlikeholdskostnader og areal ved en varmepumpeløsning. Vi viser også til rapport av Multiconsult «Erfaringsbaserte kostnader i energisentraler basert på varmepumper med energibrønner» som er vedlagte Olsofjord Varme sitt høringssvar, samt presentasjonen till Multiconsult på innspillsmøtet hos NVE 20. januar, som påpeker at denne type kostnader er betydelige, om enn vanskelig å fastsette eksakt.

Spotpriselement basert på en vektet tiårs historikk, som sammenlignes med kundens alternative kostnader, blir direkte feil. Den historiske prisen vil ikke være kundens alternative kjøpskostnad.

En slik "fastpris" vil medføre at vi som selskap må stoppe investeringer. Det vil også gi dårlig grunnlag for lønnsom drift av vår fjernvarmevirksomhet.

AEV ber om at NVE legger bort Vistas forslag til beregning av ny fjernvarmepris, og isteden selv ser på hvordan en reel BAT-modell kan settes sammen.

Hva skal reguleringen omfatte?

Vi forstår det slik at dagens regulering med Energilovens §5.5 og Plan og bygningsloven §27-5 kun gjelder for kunder som er pålagt å tilknytte seg fjernvarmeanelegget. Det er et prinsipp som vi mener fortsatt skal gjelde.

Videre vil kunder som har vært omfattet av tilknytningsplikten, og som på et tidspunkt har valgt å koble seg fra fjernvarmen, ikke lenger skal være en del av prisreguleringen om de på et senere tidspunkt ønsker å være kunde igjen.

Akershus Energi Varme mener det er viktig at dagens tolkning, om at kunder som kun kjøper spisslastleverane ikke er omfattet av prisreguleringen, videreføres.

Akershus Energi Varme mener at en eventuell ny regulering bør gi både kundene og fjernvarmeselskapene en trygghet og forutsigbarhet med en markedbasert reell pris, og åpne for avtalefrihet for de som ønsker det.

Innspill til vurdering av ny regulering:

Målet med en ny regulering bør gi mer forutsigbarhet for kunde og selskap. Reguleringen må baseres på mest mulig transparent og forståelig prisregulering. En eventuell ny regulering bør utredes nærmere og ha som mål å både ivareta muligheten for videre utvikling og vekst av fjernvarme samtidig som den reflekterer kundens faktiske totale kostnader ved investering, energikjøp, drift og vedlikehold av en lokal løsning.

Norsk Fjernvarme har i sitt høringssvar beskrevet næremer to alternative modeller som kan vurderes for en ny regulering:

1. En relativ tak-/gulvløsning bør være mulig få til med en referanse til strømprisen. En slik løsning mener vi ivaretar både kunden og fjernvarmeselskapt ved mindre volatilitet, samtidig som det vil gi mer forutsigbarhet med en prisbunn for fjernvarmeselskapet og sikrer kunden mot for høy pris.
2. Kundens alterantiv beste alterantive oppvarmingsløsning best available Technology (BAT) bør vurderes forutsatt at den inkluderer de reelle kostnadene for kundens alternative løsning hensyntatt investeringer og

reinsvesteringer, energikjøp, spisslast samt drifts- og vedlikeholdskostnader. Viser til rapport fra Multiconsult «Erfaringsbaserte kostnader i energisentraler basert på varmepumper med energibrønner».

Et prinsipp om avtalefrihet bør supplere den til enhver tid gjeldene modellen for prisreguleringen.

Med vennlig hilsen

Akershus Energi Varme AS

Ida Falch, Daglig leder